

CERN - co dalej?

Piotr Traczyk

CERN

W latach 2011-2025,
od początku zbierania danych przy wysokiej energii,
LHC dostarczył nieco powyżej **10%** liczby zderzeń
planowanych na cały czas życia akceleratora

Plan na najbliższe kilka lat

- Najbliższe ~4 lata - przerwa w zderzeniach i modernizacja LHC
- Około 2029 rusza High Luminosity LHC - "Wielki Zderzacz Hadronów o Wysokiej Świetlności"
- Liczba zderzeń na sekundę wrośnie kilkakrotnie (niecałe 10x więcej niż nominalna dla LHC)
- Największe detektory ATLAS i CMS będą rejestrować kilkaset zderzeń jednocześnie (zamiast - obecnie - kilkadziesiąt)
- W związku z tym - gruntowna modernizacja detektorów

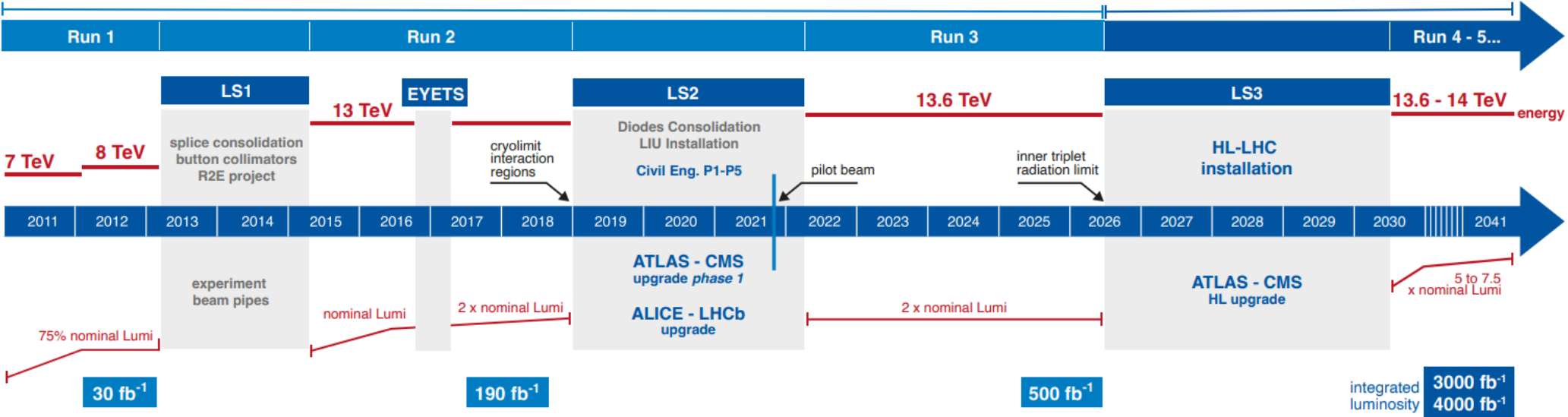

LHC / HL-LHC Plan

LHC

HL-LHC

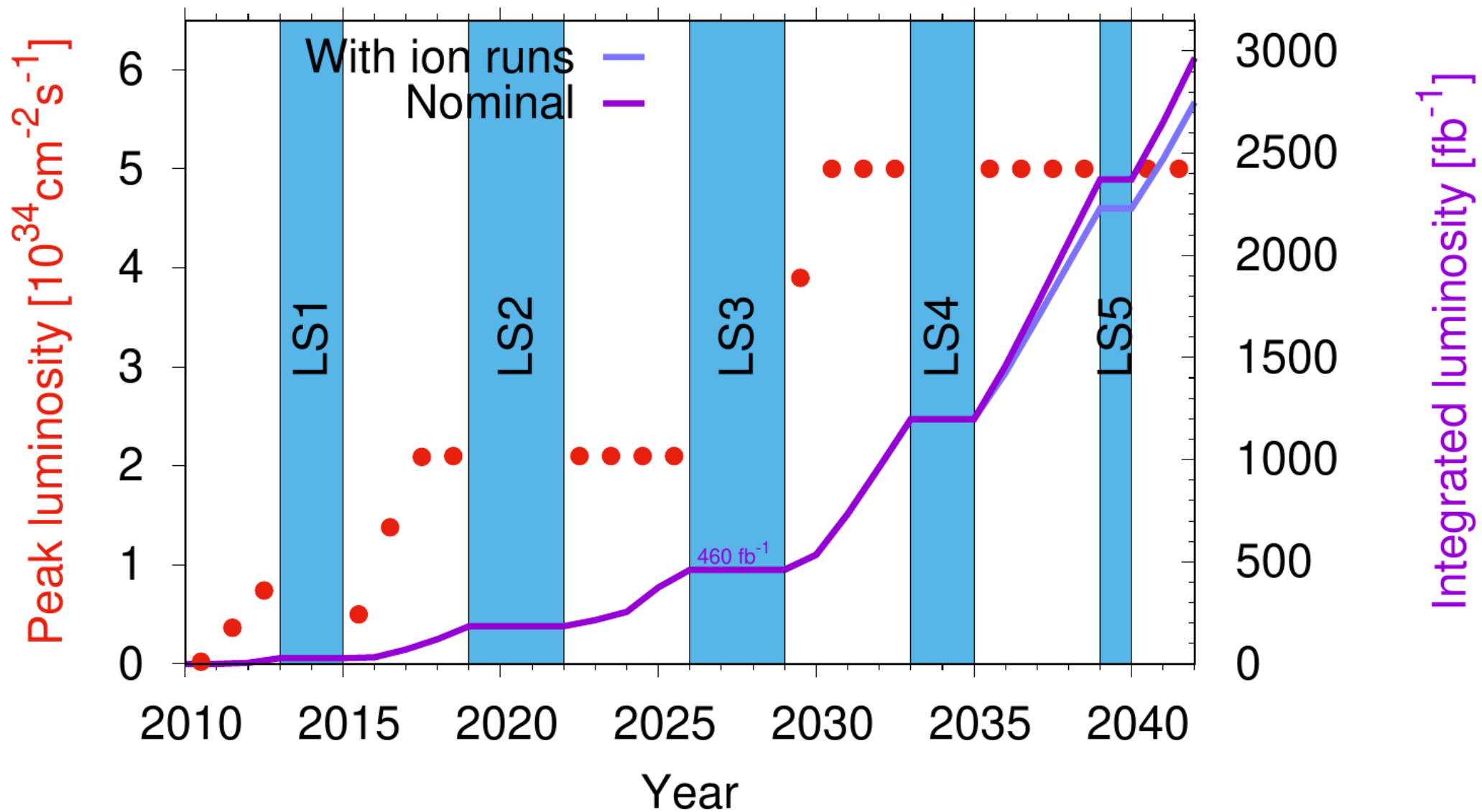

HL-LHC TECHNICAL EQUIPMENT:

HL-LHC CIVIL ENGINEERING:

- 1 fb^{-1} ("odwrotny femtobarn") to około
  - 80×10^{12} zderzeń proton-proton
  - 11 000 bozonów Higgsa

Co po 2040?

- Ostateczna decyzja na temat kolejnego dużego akceleratora zapadnie w 2028
- Na obecną chwilę najbardziej prawdopodobna jest budowa 90-kilometrowego zderzacza o nazwie FCC (Future Circular Collider)
- Początkowo (2045-2060) zderzenia elektronów
- Później (2070-2095) protony przy energii $\sim 10x$ większej niż LHC

LHCb

ATLAS

CERN Meyrin

CERN Prévessin

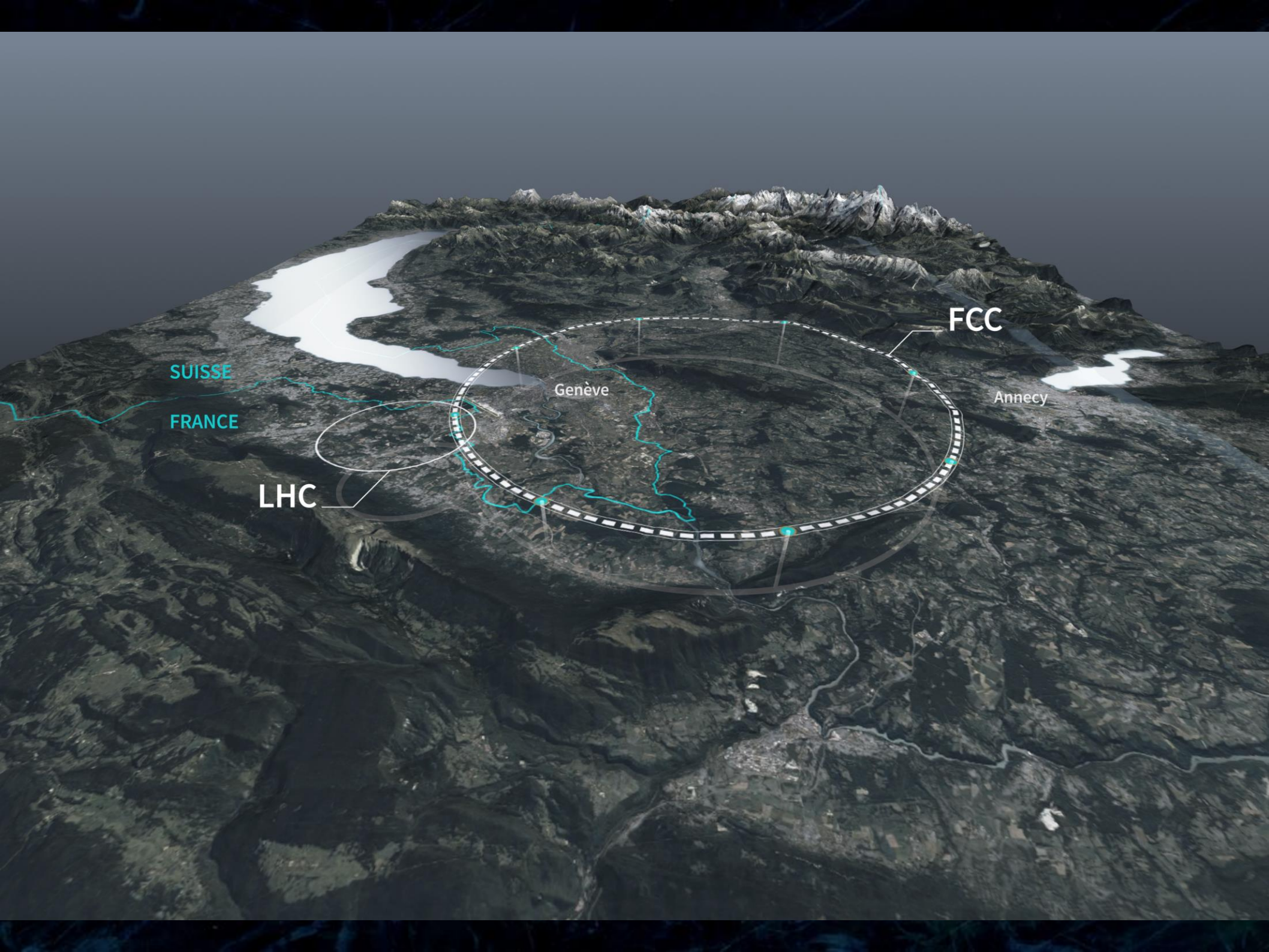
SPS 7 km

SUISSE
FRANCE

CMS

ALICE

LHC 27 km

SUISSE

FRANCE

LHC

Genève

FCC

Annecy

Szkolenia dla nauczycieli w CERNie

Piotr Traczyk

CERN

Pre-historia

- Pierwsze nieśmięte próby:
  - Programy dla nauczycieli z Finlandii, jednodniowe programy z Wielkiej Brytanii
  - 1996 - propozycja (Michał Turęła, wówczas przewodniczący departamentu Electronics and Computing for Physics w CERNie)
- 1998 - pierwsza sesja międzynarodowego programu dla nauczycieli szkół średnich (HST)
- 2005 - Dyrektor CERN Robert Aymar proponuje stworzyć programy w językach narodowych
- 2006 - Pierwszy program dla nauczycieli z Węgier
- 2016 - Liczba uczestników programów dla nauczycieli w CERNie przekracza 10000.

CERN - szkolenia...

Nauczyciele,
uczestnicy programu
High School Teachers,
2001 r.

Pierwszy, tygodniowy kurs w języku polskim, 16-20.IV.2007.

CERN - szkolenia...

Higgs w LHC - przykład

- Wynik po „roku działania LHC”
- Słowa kluczowe: analiza, symulacje Monte Carlo, sygnał, tło, masa niezmiennicza

A woman with long dark hair is standing in front of a large projection screen. She is pointing at the screen with her right hand. The screen displays several plots related to the Higgs boson search. The top plot shows a distribution of events with a peak labeled 'Higgs signal' and 'CMS, 10^5 pb^-1'. Below it are two smaller plots showing event distributions for different decay channels, labeled 'H -> gamma gamma' and 'H -> ZZ', with 'introducible gamma gamma and ZZ background' indicated. The number '16' is visible in the bottom right corner of the screen.

16

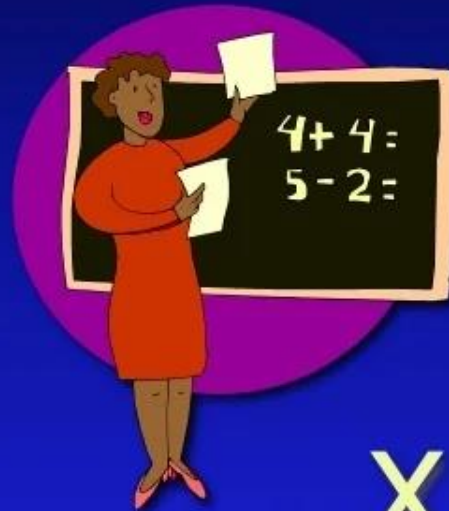
Pierwszy, tygodniowy kurs w języku polskim, 16-20.IV.2007.

Dlaczego?

- Pierwotne cele szkoleń dla nauczycieli:
  - Przybliżyć uczniom współczesną fizykę
  - Zainspirować ich do dalszego kształcenia w kierunkach STEM
- Zachęcić nauczycieli i dać im narzędzia do ręki
  - Docenić
  - Zainspirować
  - Podziękować

Teachers are multiplicative factors

X 1000

School Teacher

School Students

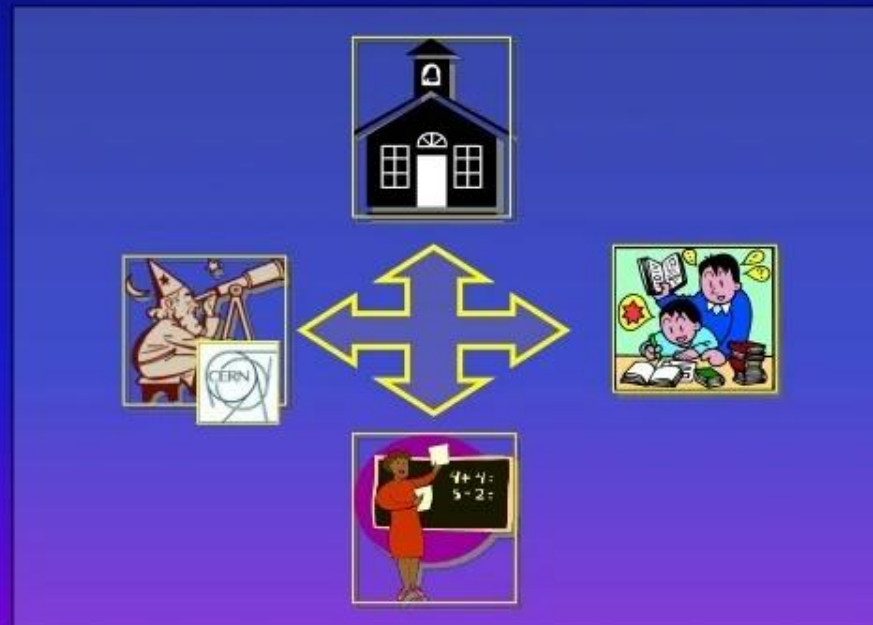
Objective of Teacher Programmes

To bring modern research closer to schools

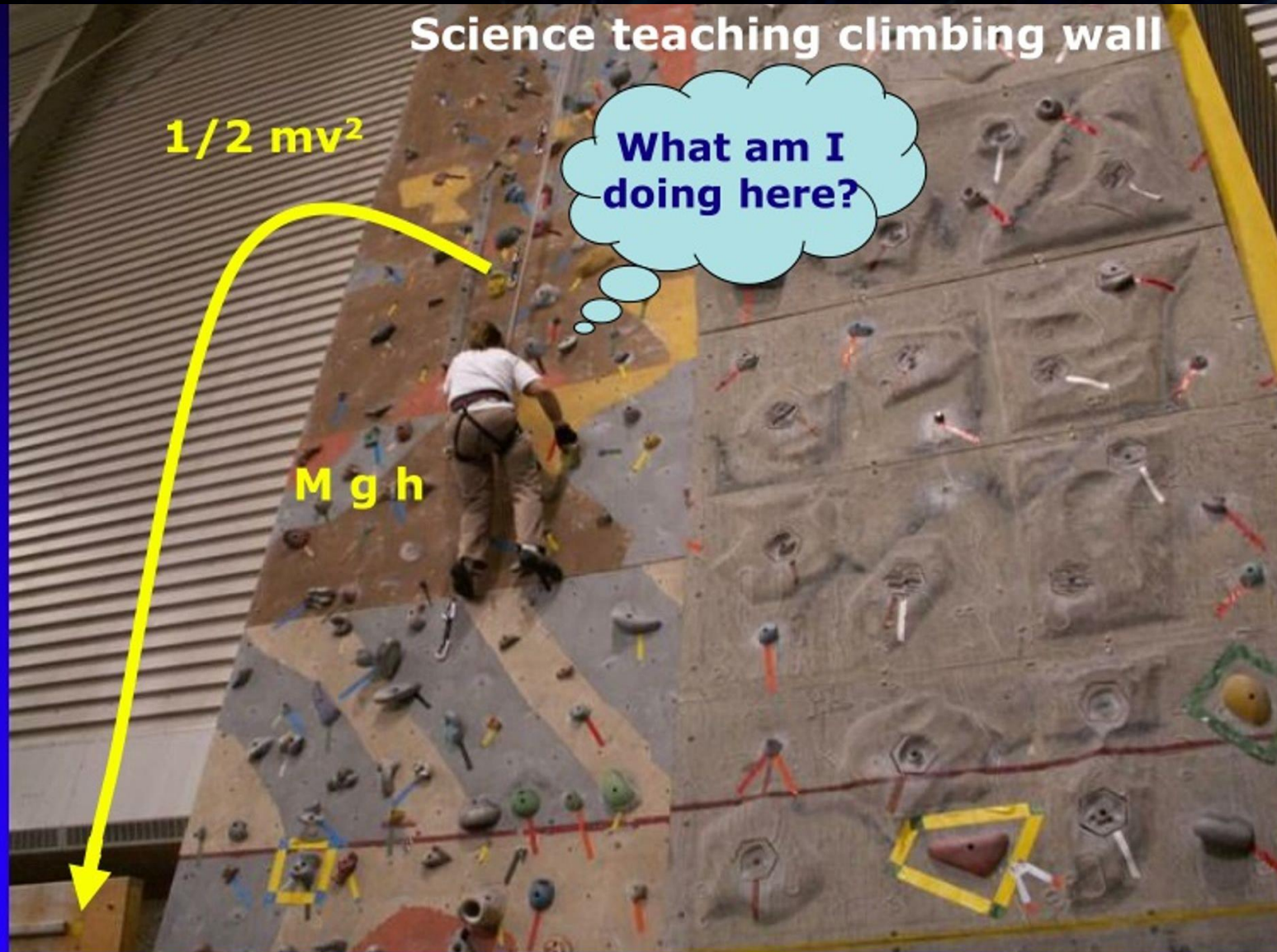
OLD

NEW

Nauka okiem ucznia

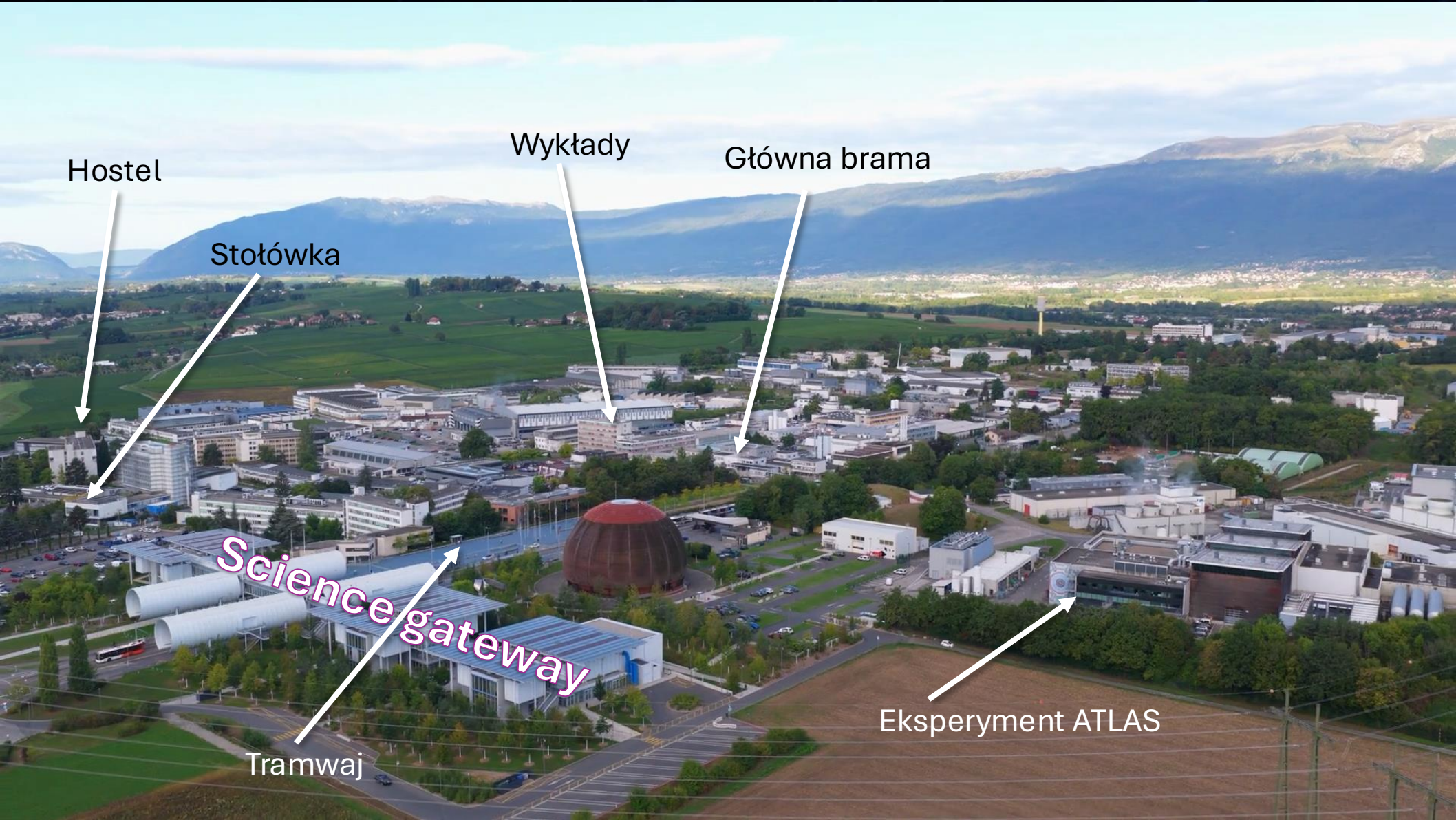
Nauka okiem naukowca

Co Państwa tak naprawdę czeka?

Co Państwa tak naprawdę czeka?

CERN z lotu ptaka

Program edycji 2026